Laura Bellini

Позичений час для кохання

Від'їзд має визначену дату.
Те, що між ними, потребує плану

Позичений час для кохання

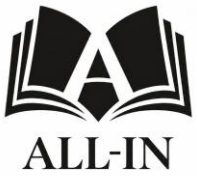
Від'їзд має визначену дату. Те, що між ними, потребує плану

Laura Bellini

ROMANS

ISBN: 9788384902929

ALL-IN Rafał Płonkowski

ЗМІСТ

INTRO 4
Розділ 1 - Речі, які неможливо запакувати 11
Розділ 2 - Межі, накреслені олівцем 22
Розділ 3 - Коли папір починає говорити..... 35
Розділ 4 - Поза робочим часом 45
Розділ 5 - Право відмовити 57
Розділ 6 - Відстань одного кроку..... 67
Розділ 7 - Між тим, що ми знаємо, і тим, про що мовчимо..... 80
Розділ 8 - Серед людей, які залишаються 90
Розділ 9 - Ціна порятунку 101
Розділ 10 - Без показних обіцянок 112
Розділ 11 - Місце для іншої людини.....124
Розділ 12 - Дата, яку неможливо перенести.....136
Розділ 13 - Коли закінчується час для виправдань 146
Розділ 14 - Правда, яку неможливо пом'якшити поцілунком.....156
Розділ 15 - Те, чого неможливо пообіцяти 166
Розділ 16 - Тиша між двома рішеннями 176
Розділ 17 - Те, що залишається після мовчання 187
Розділ 18 - План, який починається з правди 197
Розділ 19 - Усе, що варто врятувати 208
Розділ 20 - Не обов'язково залишатися, щоб бути разом 220

INTRO

Перше, що я побачила, увійшовши до антикварної книгарні, був календар із перекресленими днями. Він висів над старим письмовим столом, між репродукцією Вільнюського кафедрального собору та полицею, заставленою книжками, корінці яких давно втратили свої барви. Хтось позначав кожну наступну дату товстим чорним маркером. Останній день місяця був обведений червоним колом, а під ним стояло одне слово: КІНЕЦЬ.

Я не любила таких слів. Особливо коли попереду було стільки роботи, що мені знадобився б іще один місяць.

Я поставила сумку з інструментами на стілець і поглянула на годинник. До призначеної зустрічі залишалося десять хвилин. Я завжди приходила раніше. У свої сорок три роки я вже встигла зрозуміти, що пунктуальність допомагає уникати багатьох непотрібних розмов, а ретельно підготовлений графік створює принаймні ілюзію контролю над дійсністю.

Того ранку ця ілюзія була мені особливо потрібна.

У кишені пальта лежала роздрукована пропозиція роботи, яку попереднього вечора я перечитала сім разів. Річний контракт у реставраційній майстерні у Флоренції. Самостійна посада, доступ до колекції рукописів, про які я мріяла від самого початку кар'єри, і зарплатня, що дозволила б протягом дванадцяти місяців не замислюватися над кожною значною витратою.

Потрібно було лише відповісти до п'ятниці.

А ще потрібно було поїхати.

— Пані Руґ?

Голос долинув з-за високого стелажа. Чоловічий, низький, із легкою хрипотою людини, яка або надто довго розмовляла, або надто мало спала.

Я обернулася.

Чоловік вийшов із вузького проходу, тримаючи дві порцелянові чашки. У нього було темне волосся з помітною сивиною на скронях, закочені рукави блакитної сорочки й погляд, який затримався на мені трохи довше, ніж того вимагала звичайна ввічливість. Він не був схожий на людину, яка збиралася вибачатися за безлад. Радше на того, хто був переконаний, що кожна річ навколо нього перебуває саме там, де й повинна бути.

— Маріанна Руґ, — підтвердила я. — Пан Борецький?

— Віктор. Якщо нам доведеться провести разом кілька тижнів у цьому приміщенні, прізвища можуть нам заважати.

— Декому вони допомагають зберігати професійну дистанцію.

Він усміхнувся, але відповів не відразу. Одну чашку поставив на стіл, другу залишив у руці.

— Тоді залишмо собі право вибору.

Я не знала, чи він говорив про імена, чи про щось зовсім інше. Вирішила не з'ясовувати.

Я уважніше оглянула приміщення. Антикварна книгарня займала перший поверх старого кам'яного будинку на одній із бічних вулиць Старого міста. Крізь високі вікна проникало молочне світло листопадового ранку. У повітрі стояв запах паперу, дерева й кави. Уздовж стін були складені картонні коробки, частина підписаних, частина відкритих. На довгому столі височіли

стоси альбомів, окремих графічних робіт, старих мап і тек, перев'язаних полотняними стрічками.

Я прийшла сюди, щоб урятувати від руйнування все, що ще можна було врятувати, підготувати документацію та допомогти власникові впорядкувати колекцію перед звільненням приміщення. Замовлення мало бути складним, але короткостроковим. Саме таким, яке мені було потрібне, перш ніж ухвалити рішення щодо Флоренції.

— Скільки часу в нас залишилося до передачі приміщення? — запитала я.

— Тридцять один день.

— А вся колекція тут?

Віктор подивився на стелажі.

— Залежить від того, що ви розумієте під словом «вся».

Я зітхнула.

— Це не та відповідь, яку реставраторка хоче почути першого дня.

— Знаю. Тому й приготував каву.

Він показав на чашку. Я похитала головою, відмовляючись, хоча кава пахла чудово. Дістала записник і почала занотовувати перші спостереження. Мені потрібно було оцінити стан зібрання, визначити пріоритети й установити, які предмети не можна переміщувати без попереднього захисту.

Віктор якийсь час спостерігав за мною, а потім поставив свою каву.

— Перш ніж ми почнемо, я хотів би дещо пояснити. Не до всього, що тут є, можна ставитися як до товару, який треба просто запакувати.

Я підвела очі.

— Я не займаюся пакуванням товару.

— Я не це мав на увазі.

— Тоді поясніть, будь ласка, що саме ви мали на увазі.

Замість відповіді він підійшов до столу й розв'язав стрічку на одній із тек. Дістав невеликий аркуш паперу, пожовклий по краях, із тонким малюнком вільнюського подвір'я. Папір був крихкий, подекуди потрісканий. На звороті я помітила сліди старого клею.

— Це купив мій батько, — сказав він. — Не через цінність. Він упізнав подвір'я, де грався в дитинстві. Роками тримав цей малюнок біля письмового столу.

Я простягнула руку, але зупинила її над аркушем.

— Можна?

Він кивнув.

Я обережно перенесла малюнок на чисту підкладку, яку дістала із сумки. Придивилася до волокон паперу, дрібних втрат матеріалу й старого згину, що проходив через середину композиції. Це не був особливо коштовний предмет. Проте він міг пережити ще кілька десятиліть, якщо хтось подбає про нього належним чином.

— Його можна стабілізувати, — сказала я. — Але я не обіцятиму, що всі сліди часу зникнуть.

— Я й не хочу, щоб вони зникали.

Я зацікавлено подивилася на нього.

— І добре. Не всі шрами потрібно прибирати.

На мить він поглянув на мене інакше. Уважніше, уже без колишньої насмішкуватості.

— Саме тому я вас і найняв.

Я не могла визначити, чи це був комплімент, чи просто об'єктивна оцінка. Мені сподобалося, що він не намагався нічого пояснювати.

Телефон завібрував у кишені мого пальта. На екрані з'явилося повідомлення від координаторки італійського проєкту.

Дорога Маріанно, ми чекаємо на твоє рішення. Хотіли б уже почати підготовку до твого приїзду.

Я заблокувала екран, перш ніж Віктор устиг щось побачити.

— Щось термінове? — запитав він.

— Робоче питання.

— Розумію.

Він сказав це спокійно, навіть не намагаючись зазирнути мені через плече. Я була вдячна йому за це більше, ніж, мабуть, варто було бути вдячною незнайомій людині.

Я підійшла до вікна. За склом перехожі поспішали мокрою вулицею, ховаючи обличчя в шарфи. Я знала Вільнюс багато років, але завжди сприймала його як місто, куди приїжджала виконувати конкретні завдання. Цього разу могла затриматися тут трохи довше. Достатньо, щоб прив'язатися до дрібниць повсякденного життя, але рішуче замало, щоб щось будувати.

— Чому ви закриваєте антикварну книгарню? — запитала я.

Віктор став поруч, зберігаючи ввічливу відстань.

— Власник будинку не продовжив договір оренди. Я міг би боротися, але не збираюся витрачати всі заощадження на те, щоб переконати людину, яка вже ухвалила рішення.

— Ви знайдете інше місце.

— Можливо.

— Не надто переконливо звучить.

— Бо я ще не знаю, чи хочу починати все спочатку.

Я повернула до нього голову. На його обличчі не було глибокого, показного смутку. Лише втома людини, яка довго намагалася власними руками підтримувати щось живим. Раптом я зрозуміла, чому той чорний маркер і червоне коло так мене роздратували. Для мене завершення проєкту означало початок наступного. Для нього воно могло означати втрату місця, де він провів більшу частину дорослого життя.

— Тридцять один день — це небагато, — сказала я м'якше.

— Достатньо, щоб устигнути до чогось звикнути.

Він не дивився на календар.

Він дивився на мене.

Крізь відчинені двері підсобного приміщення долинув звук чайника. Віктор відвернувся першим, наче раптом згадав про щось цілком буденне.

— Я залишив вам каву. Вона ще тепла.

Цього разу я взяла чашку. Наші пальці не торкнулися, хоча якусь коротку мить ми обоє тримали порцеляну. Він ледь помітно усміхнувся й повернувся до столу.

Я розгорнула записник на чистій сторінці. Під датою записала перше завдання: Визначити, що насправді варто врятувати.

Перш ніж я встигла дописати наступний пункт, Віктор озвався, схилившись над розкритою текою:

— Пані Маріанно, ви завжди знаєте, коли потрібно їхати?

Я завмерла з ручкою над папером. Він не міг знати про Флоренцію. Не мав жодного уявлення, що саме зараз я відлічувала дні до рішення, яке могло змінити все моє життя.

І все ж у його запитанні я почула щось, чого не могла проігнорувати.

— Зазвичай я знаю, куди їду, — відповіла я. — Це не зовсім те саме.

Віктор підвів очі. Якусь мить ніхто з нас не ворухнувся.

— А якби хтось хотів, щоб ви залишилися? — тихо запитав він.

Я поглянула на червоне коло в календарі, а потім знову на нього.

— Тоді я мусила б знати чому.

Він не відповів. І саме це мовчання змусило мене вперше відтоді, як я отримала пропозицію з Флоренції, подумати не про місце, куди збиралася поїхати, а про людину, яку могла залишити тут.

Розділ 1 - Речі, які неможливо запакувати

Віктор Борецький мав дратівливий талант говорити речі, які залишалися з людиною ще довго після завершення розмови. Я переконалася в цьому вже першого дня, коли замість того, щоб зосередитися на оцінюванні стану колекції, добрих п'ятнадцять хвилин міркувала, чому він запитав, чи завжди я знаю, коли потрібно їхати.

Однак я не збиралася дозволяти особистим роздумам заважати моїй роботі. Сховала телефон у сумку, розклала на столі обліковий аркуш і попросила дозволу оглянути підсобне приміщення. Мені потрібно було перевірити умови зберігання паперу, перш ніж хтось почне переносити документи.

Віктор зупинився біля дверей.

— Спочатку я хотів би домовитися про одну річ.

— Слухаю.

— Жодна книжка чи графічна робота не залишає антикварної книгарні без мого відома.

Я відклала олівець.

— Це очевидно. Ви власник колекції.

— Річ не лише у власності. Я не хочу, щоб хтось вирішив, ніби предмет не варто зберігати тільки тому, що його реставрація коштує дорожче за ринкову вартість.

Я зрозуміла, звідки бралася його обережність. Проте мені не сподобалося припущення, що я здатна оцінювати історичні предмети виключно за їхньою ціною.

— Є різниця між визначенням реставраційних пріоритетів і викиданням речей, — сказала я. — Мій обов'язок — указати, що потребує негайного захисту. А рішення про подальшу долю предметів залишається за вами.

— Навіть якщо ми не погодимося?

— Особливо тоді.

Якусь мить він мовчки розглядав мене. Стояв, притулившись плечем до дверної рами, зі схрещеними на грудях руками. У ньому було щось тривожно спокійне. Він не підвищував голосу й не намагався домінувати в розмові, але безперечно належав до чоловіків, які не звикли легко поступатися.

— Гаразд, — нарешті відповів він. — Тільки, будь ласка, не очікуйте, що я ставитимуся до цих предметів як до номерів у таблиці.

— А ви не очікуйте, що я врятую їх самою лише сентиментальністю.

На його обличчі з'явилася усмішка.

— Маю відчуття, що ми чудово співпрацюватимемо.

— Це ще не підтверджено.

— Тоді в нас є тридцять один день, щоб перевірити.

Я нічого не відповіла. Не хотіла, щоб він помітив, як легко йому вдавалося обеззброїти мене звичайною інтонацією голосу.

Підсобне приміщення виявилося значно більшим, ніж я припускала. За вузьким коридором була кімната з високою стелею, двома невеликими вікнами й дерев'яними шафами, що сягали майже самого верху. На підлозі лежали стоси підшитих річних комплектів

журналів. Біля стіни стояли металеві шухляди, призначені для зберігання графічних робіт. Я також помітила кілька картонних коробок, поставлених безпосередньо біля зовнішньої стіни.

Цього вистачило, щоб я забула про Віктора.

— Ці коробки потрібно негайно переставити, — сказала я.

Він підійшов ближче.

— Чому?

— Стіна холодна, а коробки стоять на підлозі. Якщо вологість у приміщенні підвищиться, їхній вміст може постраждати. У вас тут вимірюють температуру й вологість?

— Ні. Досі проблем не було.

— Те, що чогось не видно, ще не означає, що проблеми не існує.

Я присіла біля першої коробки. Не стала відразу її відкривати. Перевірила поверхню картону, дно та краї. В одному місці помітила темнішу пляму.

— Треба з'ясувати, що всередині.

Віктор нахилився наді мною. Я відчула запах його сорочки, свіжий і ненав'язливий, змішаний з ароматом кави.

— Здається, старі аукціонні каталоги.

— Здається?

— Батько зберігав тут речі понад сорок років. Він не залишив мені детальної мапи власного способу мислення.

Я випросталася, зберігаючи між нами розумну відстань.

— Тоді почнемо з мапи.

Наступні дві години ми працювали разом. Віктор приносив коробки на стіл, а я перевіряла їхній вміст, присвоювала тимчасові позначення й відокремлювала предмети, що потребували захисту. Спочатку він стежив за кожним моїм рухом із такою зосередженістю, наче я могла випадково розібрати його родинні спогади на частини. Однак поступово почав ставити запитання. Вони не були поверховими. Його цікавило, чому один папір витримував десятиліття майже без змін, а інший кришився від самого дотику.

Я любила людей, яким були цікаві відповіді. А ще більше — тих, хто вмів слухати, коли відповідь виявлялася складною.

— Тобто не можна просто покласти все в нові теки? — запитав він, коли я показувала йому альбом зі сторінками, що змінили колір.

— Можна. Але неправильно підібрана тека здатна завдати більше шкоди, ніж стара. Папір реагує на матеріали, з якими контактує роками. Важливі також конструкція упаковки та спосіб зберігання.

— Звучить майже як опис стосунків.

Я підвела брови.

— Перепрошую?

— Дві речі можуть гарно виглядати поруч, але водночас повільно руйнувати одна одну.

Я подивилася на нього поверх альбому.

— Ви часто порівнюєте папір із людськими стосунками?

— Лише коли розмовляю з цікавою реставраторкою.

Цього разу він не приховував усмішки.

Мені слід було відповісти чимось таким самим невимушеним. Натомість я відчула, що кілька секунд шукаю відповідні слова. Не тому, що мені бракувало досвіду спілкування з чоловіками. Просто вже давно ніхто не фліртував зі мною так, щоб не вимагати від мене негайно визначитися зі своїм ставленням.

— Будьте обережні, — нарешті сказала я. — Деякі матеріали стійкіші, ніж здається.

— Запам'ятаю.

Я не знала, чи він усе ще говорив про папір.

Перед полуднем ми натрапили на дерев'яну скриньку, наповнену листуванням. Конверти походили з різних десятиліть. Частина була відкрита, інші перев'язані мотузкою. Віктор впізнав почерк батька на одному з аркушів і відклав його вбік.

— Цього ми не каталогізуватимемо.

— Мені потрібно принаймні перевірити стан збереження.

— Це приватні листи.

— Розумію. Я не збираюся їх читати. Можу оцінити стан паперу та умови зберігання, не знайомлячись зі змістом.

— Ні.

Він вимовив це категорично. Уперше його голос прозвучав по-справжньому твердо.

Я випростала спину.

— Вікторе, якщо у вас є застереження щодо обсягу моєї роботи, визначмо їх зараз. Я не можу відповідати за стан колекції, до якої не маю доступу.

— Вам не обов'язково відповідати за все.

— Я саме намагаюся з'ясувати, за що відповідаю.

Він повернувся до вікна. Крізь скло проникало бліде світло, підкреслюючи сиві пасма біля його скронь. Я бачила напруження в тому, як він стиснув рукою край скриньки.

— Вибачте, — сказав він за мить. — Я не мав так реагувати.

Я не очікувала вибачення, висловленого без жодних застережень.

— Ви можете виключити приватне листування з моєї документації, — відповіла я. — Але мені потрібне підтвердження, що ви берете на себе відповідальність за його стан.

Він повернувся до мене.

— Домовилися.

— І, будь ласка, переставте скриньку з того місця, де вона стоїть. Деревина забруднена, а конверти не повинні лежати безпосередньо на її дні.

— Зроблю.

Якусь мить ми обоє мовчали.

— Ви дуже конкретна, — зауважив він.

— Це недолік?

— Ще не вирішив.

— Не поспішайте. У нас попереду достатньо часу для взаємних розчарувань.

Він засміявся. Це був тихий, щирий сміх, зовсім не схожий на його попередні ввічливі усмішки. Мене здивувало, наскільки сильно я захотіла почути його знову.

Після полудня ми перенесли частину зібрання до головної зали, де було сухо й температура залишалася стабільнішою. Віктор знайшов складаний стіл, а я розклала на ньому матеріали для тимчасового захисту. У певний момент прийшов літній чоловік у темному пальті й запитав про книжку, яку замовив кілька тижнів тому.

Віктор перервав роботу без найменшого сліду роздратування.

— Пане Леоне, звісно, я пам'ятаю. Прошу, сідайте, зараз принесу.

Він повернувся з невеликим томиком литовської поезії. Відвідувач дістав гаманець, але Віктор похитав головою.

— Ми домовлялися про іншу суму.

— Минуло стільки часу. Можете підвищити ціну.

— Не збираюся.

Літній чоловік був помітно зворушений. Подякував, потиснув Вікторові руку й вийшов, притискаючи книжку до грудей.

— Ви давно його знаєте? — запитала я.

— Понад десяток років. Його дружина читала ці вірші вголос. Навесні вона померла. Він шукав саме це видання, бо колись у них було таке саме.

Я подивилася на зачинені двері.

— Ви могли продати його дорожче.

— Міг.

— Чому не зробили цього?

— Бо я пообіцяв знайти йому цю книжку. Не обіцяв заробляти на його тузі.

Він повернувся до роботи, наче сказав щось цілком буденне.

Решту дня мені було дедалі важче залишатися байдужою. Віктор умів бути впертим, іноді надто обережним, а його прив'язаність до предметів ускладнювала навіть найпростіші рішення. Водночас я бачила, що він не належав до людей, які сприймають чужі потреби як перешкоду. У його світі речі мали значення тому, що були частиною чийогось життя.

О п'ятій я почала прибирати робоче місце. Мені ще потрібно було повернутися до орендованої квартири, переглянути документацію й підготувати план наступного дня. Телефон нагадав про заплановану розмову з Флоренцією. Я вимкнула сповіщення, перш ніж Віктор устиг підійти.

— Ви вже закінчуєте?

— На сьогодні так. Підготую список пріоритетів, а завтра почнемо з графічних робіт.

— Мушу зізнатися, я інакше уявляв нашу співпрацю.

Я застебнула сумку.

— Гірше?

— Спокійніше.

Я не змогла стримати усмішки.

— Можливо, тому, що досі ніхто не казав вам, скільки речей ви зберігаєте неправильно.

— Досі ніхто не говорив мені стільки всього за один день.

— І ви вижили.

— Ледве.

Я підійшла до столу по записник. Віктор став із протилежного боку й поклав переді мною невеликий аркуш.

На ньому від руки було записано кілька прізвищ і дат.

— Що це?

— Люди, які можуть щось знати про походження частини колекції. Подумав, що завтра вам це знадобиться.

Я придивилася до акуратного почерку. Він не мусив цього робити. Міг просто залишити мені наступні коробки й очікувати, що я сама все з'ясую.

— Дякую.

— Не дивіться так здивовано. Я вмію співпрацювати.

— За певних умов.

— У кожного є свої умови, Маріанно.

Він уперше вимовив моє ім'я без офіційного звертання. Воно прозвучало інакше, ніж тоді, коли я представлялася вранці. Спокійніше. Наче він уже встиг перевірити, чи зручно воно лягає на язик.

— Тоді завтра запишемо їх усі, — відповіла я.

— Усі?

— Ті, що стосуються роботи.

У його погляді з'явилася весела цікавість.

— А решта?

Я зупинилася біля дверей. Знала, що мала б просто побажати йому гарного вечора. Натомість обернулася й дозволила собі усмішку, яку не збиралася пояснювати.

— Для решти ще надто рано.

Він вийшов за мною на поріг антикварної книгарні. Вечірній Вільнюс пахнув дощем і димом із далеких димарів. На протилежному боці вулиці засвічувалися вогні маленької кав'ярні. Віктор зачинив двері, але ще не повернув ключа в замку.

— Маріанно?

Я подивилася на нього.

— Так?

— Дякую, що сьогодні не намагалася переконати мене, ніби все буде добре.

— Я не знаю, чи буде.

— Саме так.

Якусь мить ми стояли одне навпроти одного, розділені лише однією сходинкою. Мені здавалося, що він міг би сказати ще щось важливе. Натомість відступив і побажав мені спокійного вечора.

Я рушила вулицею, відчуваючи під пальцями холодний ремінець сумки. Пройшовши кільканадцять кроків, озирнулася через плече.

Віктор досі стояв біля дверей.

Він коротко підняв руку на прощання, і я відповіла таким самим жестом.

Лише за рогом я дозволила собі визнати, що мені було приємно від його погляду.

У квартирі на мене чекали повідомлення з Флоренції та щоденник, у якому я ретельно позначила всі зобов'язання на найближчі тижні. Я сіла за стіл, відкрила ноутбук і почала готувати документацію. Перші пів години працювала продуктивно. Потім помітила, що в графі, присвяченій стану колекції, написала речення, яке не мало жодного стосунку до реставрації.

Не всі речі можна оцінювати за тим, скільки коштує їх зберегти.

Я дивилася на екран, аж поки нарешті не видалила написане.

Це речення не належало до звіту.

Але чомусь я не хотіла його забувати.

Розділ 2 - Межі, накреслені олівцем

Наступного ранку я прийшла до антикварної книгарні з підготовленим графіком, трьома порожніми бланками й твердим наміром не дозволяти Вікторові Борецькому відволікати мене від роботи.

Мій намір почав хитатися вже на порозі.

На письмовому столі стояли дві чашки, поруч лежав паперовий пакет із пекарні, а посередині столу був невеликий букет із гілочок евкаліпта. Це не були квіти в романтичному розумінні. Радше щось, що хтось купив випадково, вирішивши, що воно гарно виглядатиме в приміщенні, повному старих книжок.

Віктор вийшов із підсобного приміщення, тримаючи під пахвою теку.

— Доброго ранку. Цього разу кава — не спроба підкупу.

— А що тоді?

— Доказ того, що я здатен запам'ятати, що вчора ти пила її без цукру.

Я поглянула на чашку. Справді. Поруч не було цукорниці.

— Досить ризиковане спостереження. Можливо, я не додавала цукор лише тому, що ти забув його подати.

— Тоді це була б перша серйозна криза в нашій співпраці.

Я мимоволі усміхнулася. Він був одягнений у темний светр і світлу сорочку. Виглядав відпочилим, хоча під

очима все ще залишалися легкі тіні. Я помітила, що рукави він закотив майже так само, як попереднього дня.

— Я принесла план, — сказала я, ставлячи сумку.

— Звучить загрозливо.

— Він реалістичний.

— Зазвичай це означає, що комусь не сподобається його зміст.

Я розклала документи на столі. Хотіла, щоб перед початком роботи ми визначили конкретні правила: межі відповідальності, робочі години, порядок ухвалення рішень і процедуру на випадок виявлення предметів, що потребують термінового втручання.

Віктор сів навпроти мене й кілька хвилин слухав, не перебиваючи. Коли я закінчила, присунув графік ближче.

— Двадцять робочих днів?

— Саме стільки нам потрібно, щоб підготувати колекцію до безпечного перевезення. Решту днів залишаю як резерв на непередбачувані проблеми.

— А якщо з'явиться щось, чого неможливо завершити вчасно?

— Вирішимо, що можна захистити тимчасово, а що потребуватиме подальшої роботи. Я не збираюся виконувати реставрацію поспіхом лише тому, що хтось хоче повернути собі приміщення.

— Оце мене цілком влаштовує.

Він узяв олівець і позначив один із пунктів.

— Я хотів би, щоб ти брала участь у рішеннях щодо місця зберігання колекції після переїзду.

— Можу підготувати рекомендації.

— Я не про це запитую. Хотів би, щоб ти оглянула нове приміщення, перш ніж ми щось туди перевеземо.

Я підвела очі.

— Ти вже знайшов нове місце?

— Тимчасовий склад. Він не ідеальний.

— Де?

— За кільканадцять хвилин звідси. Поки що я не впевнений, чи відповідає він усім вимогам.

— Тоді оглянемо його до початку перевезення.

Він кивнув, але продовжував розглядати графік.

— Одна річ мене непокоїть.

— Яка?

— Тут усе закінчується дуже точно.

Він показав на останню дату.

— Бо приміщення потрібно звільнити.

— Знаю. Просто я не люблю планів, у яких немає місця для змін.

Я сперлася ліктями на стіл.

— Зміни можливі, якщо ми розуміємо їхні наслідки. Але це не означає, що я маю бути доступною без обмежень.

— Я цього не очікую.

— Добре. Я працюю з дев'ятої до сімнадцятої, якщо заздалегідь не домовимося інакше. Документацію я готую також поза книгарнею, але це не означає, що мені можна телефонувати будь-коли.

— Розумію.